

UTFLYKTS PROGRAMMET

HÄNG MED UT!

NATURUPPLEVELSER,
GUIDNINGAR, CYKEL-
TURER, VANDRINGAR
OCH MYCKET MER!

2024

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

UPPLANDS
STIFTELSEN

NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

BIOTOPIA

I SAMARBETE MED IDEELLA FÖRENINGAR,
KOMMUNER, NATURSKOLOR OCH REGION
UPPSALA

ALLA AKTIVITETER 2024

APRIL

1	6/4	Kojbygge i Hammarskog	● ●
2	7/4	Natursnokarna	● ●
3	13/4	Signalarter i Stadsskogen	●
4	14/4	Gryningsvandring med fotografering	●
5	14/4	Huggishäng vid Dalkarlskräret	● ●
6	18/4	Aspens dag i Fyrisån	● ●
7	19/4	Fisken id går upp till Nerhammaren i Harg	● ●
8	19/4	Grodspaning och fredagsmys vid Dalkarls..	● ●
9	20/4	Fågelfrukost vid Dalkarlskräret	● ●
10	20/4	På cykel mellan Snesslinge och Stenskar	●
11	20/4	Vårvandring på Gröngarnsåsen	●
12	27/4	Under ytan i Dalkarlskräret	● ●
13	28/4	Groddjursguidning i Dyarna	●

MAJ

14	2/5	Enköpingsåns dag	● ● ●
15	4/5	Skogsbadvandring i Öregrund	●
16	4/5	Fagning i Toran	●
17	4/5	Fågelspaning i Gredelby hagar	● ●
18	5/5	Natursnokarna	● ●
19	5/5	Fågelutflykt - Ny i svensk natur	● ●
20	7/5	Knivstaåns dag	● ● ●
21	7/5	Tillgänglig utflykt - Fågelvandring i Hjalsta..	● ●
22	11/5	Hjälp oss rädda backsippebeståndet i Håbo	●
23	12/5	Bredforsens naturreservat	●
24	12/5	Cykeltur till Vårstigen vid Funbo kyrka	●
25	14/5	Tämnaråns dag	● ●
26	16/5	Naturvandring längs Bodaslingan	●
27	17/5	Utflykt till Älvkarleby	●
28	18/5	Insekter vid Biskops Arnö	●
29	18/5	Natursnokarna, Skutskär	● ●
30	18/5	Bioblitz Linné	● ●
31	19/5	Vandra med karta och kompass	●
32	19/5	Natur- och kulturvandring på Sjalgrund	●
33	19/5	Skogstur i Fagerskogen	●
34	21/5	Historisk vandring i Medora/Bultbo	●
35	22/5	Vi firara biologiska mångfaldens dag	●
36	23/5	Grön promenad i centrala Knivsta	● ●
37	23/5	Kvällsexkursion vid Hjalstaviken	●
38	23/5	Östhammarsfjärdens dag	● ● ●
39	25/5	Bygg ett hotell för vilda bin	● ● ●
40	25/5	Utflykt till Förrådsbergen, Älvkarleby	●
41	26/5	Vandring i landhöjningens spår	●
42	26/5	Floraguidning längs Linnéstigen Danmark...	●
43	27/5	Cykeltur på dagtid	●
44	29/5	Vårpromenad längs Bodaån, Skutskär	● ●

JUNI

45	1/6	Vandring på Ingegerdsleden, Knivsta-Ålsike	●
46	1/6	Ätliga växter	●
47	2/6	Gölgrodor	●
48	2/6	Natursnokarna	●
49	2/6	Växtvandring i Håga	●

50	2/6	Blommor och blad i Håga	● ●
51	3/6	Invigning av Lortfjärden - fiskvätmark och..	●
52	7/6	Fjärilssafari för 3-6-åringar	● ● ●
53	8/6	Fjärilssafari för 7-12-åringar	● ● ●
54	11/6	Naturvandring i kraftledningsgatan i Flät	●
55	14/6	Vandring Kapplasse-Rossholm	●
56	15/6	Kvällutflykt på vattnet i Dalbyviken	●
57	16/6	Vandra Upplandsleden 1:0	●
58	16/6	De vilda blommornas dag, Skohalvön	●
59	16/6	De vilda blommornas dag vid Hjalstaviken	●
60	16/6	Upplev naturen och gölgrodorna på Örskar	●
61	19/6	Ätliga växter i Årike-Fyris	●
62	28/6	Campiing for dummies	● ●
63	30/6	Ängsslätter vid Lillåker	● ●

JULI

64	2/7	Svantes blomstervandring	●
65	4/7	Grön promenat till Ängby	●
66	7/7	Blomstervandring på Mararna	●

AUGUSTI

67	4/8	Ängsslätter på Rölundaåsen	●
68	10/8	Hjälp oss rädda Rylbeståndet i Håbo	●
69	17/8	Samla skogens vilda - Familjeaktivitet	● ● ●
70	17/8	Fladdermusguidning, Dyarna	●
71	24/8	Vandring i Storskogen	●
72	25/8	Stadsskogens dag	● ●

SEPTEMBER

73	1/9	Världens utemat - smakprov från olika...	●
74	7/9	Prova på klättring vid Dalkarlskräret	● ●
75	7/9	Svamputflykt till Fjällnora och Kolarkojan	●
76	10/9	Trankväll vid Hjalstaviken	●
77	14/9	Vandring Marma-Älvkarleby	●
78	14/9	Geologivandring på Salstaleden	●
79	15/9	Svamputflykt	●
80	15/9	Natursnokarna	● ●
81	15/9	Äppelfest på Eda	●
82	21/9	Nyfiken på svampar	● ●
83	22/9	I Linnés fotspår längs Vaxalavandringen	●
84	22/9	Flyttfåglar vid Ledskär	●
85	24/9	Tillgänglig utflykt - Höstvandring i Ham...	● ●

OKTOBER

86	5/10	Eldning och matlagning i naturen	● ●
87	11/10	Fiskdag vid Nerhammaren i Hargs bruk	●
88	26/10	Fågelholkar - höstkolla och nybyggen	● ●
89			

NOVEMBER

89	2/11	Brasmys vid Östbergstorpet	● ●
90	30/11	Vintermys vid Fläktanstugan	●

DECEMBER

91	21/12	Braskväll med glöggmingel	● ●
----	-------	---------------------------	-----

OM UTFLYKTERNA I PROGRAMMET

Aktiviteterna i programmet arrangeras av ideella föreningar, kommuner, naturskolor, Upplandsstiftelsen, Biotopia och Länsstyrelsen, alla verksamma i Uppsala län. Kartlänk till samlingsplatsen för varje aktivitet hittar du i kalendern på Biotopias hemsida: www.biotopia.nu/kalender.

TILLGÄNGLIG AKTIVITET

AKTIVITET ANPASSAD FÖR BARN

NÅS MED KOLLEKTIVTRAFIK

1. Kojbygge i Hammarskog

När: Lördag 6 april kl. 9.30–12.30

Var: Skogen nära Dalkarlskäret i Hammarskogs naturreservat, Uppsala. Följ skyltning från parkeringen.

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskäret.

Vi ger vi oss ut i skogen för att bygga kojor. Naturskolan har med snören, sågar, knivar, presenningar och annat som behövs för kojbygget. Vi visar på några vanliga sätt att bygga upp en stadig koja, antingen av bara naturmaterial, eller med hjälp av presenningar.

Efter kojbygget finns möjlighet att göra upp eld och grillar korv, pinnbröd eller annat. Naturskolan håller med deg till pinnbröd, halster, ketchup och senap samt ordnar varm saft och kaffe. Ta med egen korv.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

2. Natursnokarna

När: Söndag 7 april kl. 10.30–12

Var: Tegelsmoraleden, samling vid Örbyhus station.

Busshållplats/Tågstation: Örbyhus station

Natursnokarna är Naturskyddsföreningens familjeverksamhet för barn 0–10 år i vuxens sällskap. Vi upptäcker naturen tillsammans. Det är viktigt att få lära sig upptäcka naturen som barn.

Idag blir det fåglar och mys kring elden. Ta med matsäck och ta på kläder efter väder.

Kontakt: Julia Holmedal Jonsson, 073-094 74 07

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

3. Signalarter i Stadsskogen

När: Lördag 13 april kl. 14–16

Var: Stadsskogen, Uppsala. Samling vid informationstavlan i korsningen Kåbovägen/Döbelnsgatan.

Busshållplats: Döbelnsgatan

Välkommen till en långsam promenad i Stadsskogen som ger dig möjlighet att utöka dina artkunskaper. Stadsskogen i Uppsala är gammal och variationsrik. I Sverige finns det färre och färre gamla skogar. Vissa arter kan på lång sikt bara överleva i sådana miljöer. Att kunna känna igen dessa så kallade signalarter är både kul och kan hjälpa att identifiera värdefulla skogar som förtjänar skydd.

Vi stannar vid några utvalda signalarter för att lära oss att känna igen dem. Ingen förkunskap krävs! Vi kommer att vistas både på och utanför stigarna. Har du lupp eller kikare ta gärna med dem, men det är inget måste.

Turen är tänkt att ta max två timmar men har man lust får man gärna stanna för gemensam fika i skogen efteråt. Ta i så fall med fika och sittunderlag.

Anmälan: Nej

Arrangör: Nya Skogsgruppen och Naturskyddsföreningen, Uppsala

4. Gryningsvandring med fotografering

När: Söndag 14 april kl. 04.30

Var: Gimo, samling vid Hammaren vid Gimodammen

Busshållplats: Gimo Bruksgatan, härifrån är det 1,5 km promenad fram till Hammaren

En tidigare favorit i repris! Vi går först längs Upplandsleden/Dammliden intill Gimodammen och viker sedan av till Roddarne. Sträcka blir ca 9 km. Aktiviteten pågår 2-3 timmar. Ta med eget fika.

Kostnad: STF-medlem 50 kr/ej medlem 80 kr.

Anmälan: Anmäl deltagande senast 11 april till Karin Karlsson, 073-032 84 07, gärna via sms. Invänta svar på din anmälan innan du betalar in via plusgiro 446 98 16-3 eller Swish 12 32 09 33 59. Ange namn och kod G240414 så underlättar du för vår kassör.

Arrangör: STF Norra Roslagen

5. Huggishäng vid Dalkarlskärret

När: Söndag 14 april kl. 11-13

Var: Dalkarlskärret i Hammarskogs naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen.

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskärret.

På våren kommer ormarna fram efter sin vintersömn för att värma upp sig, para sig och sedan försvinna ut i landskapet. Så här års brukar de nyligen ha krupit fram och då har vi möjlighet att få se många ormar på en gång!

Vi tittar på ormarna i mindre grupper. Naturskolan lånar ut kikare, så att vi kan titta nära utan att störa. Anna Lagerqvist från Biotopia guidar oss om ormarna vi ser och hur de lever. Vi bjuder på enkelt fika. Vid Dalkarlskärret finns också ett par grillplatser, för den som vill passa på att ordna en mysig utelunch.

OBS! Vid regn och ruskväder gömmer sig ormarna. Då ställer vi in aktiviteten. Detta meddelas på Naturskolans Facebooksida, senast samma morgon.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola och Biotopia

6. Aspens dag i Fyrisån

När: Torsdag 18 april kl. 16

Var: Islandsfallet i centrala Uppsala

Busshållplats: Uppsala centralstation, 500 m från Islandsfallet.

Vid den här tiden på året kan hundratals aspar vandra upp via fisktrappan vid Islandsfallet, till

Aspforsen vid Upplandsmuseet för att leka, mitt inne i centrala Uppsala.

Om det är en lämplig tid kommer Upplandsstiftelsen att ha en ryssja vid Islandsfallet för att försöka fånga och märka asp. Personal från Biotopia och Upplandsstiftelsen hjälper alla att ta del av aspmärkningen och få se dessa mäktiga fiskar som kan bli över en halv meter långa. Vi hoppas att det är just denna dag som asparna vill vandra upp!

Passa också på att besöka Pumphuset på andra sidan Fyrisån som har öppettid för allmänheten. Se detaljerat program i Biotopias kalender: biotopia.nu/kalender

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia, Upplandsstiftelsen, Länsstyrelsen i Uppsala län, Uppsala kommun, Pumphuset, SLU, Fyrisåns vattenförbund

7. Fisken id går upp till Nerhammaren i Harg

När: Fredag 19 april kl. 10

Var: Harg, samling vid Hargs kyrka

Boel Arnqvist tar oss med på en vandring i Harg. Vi hoppas få se hur fisken id tar sig upp till Nerhammaren. Vi vandrar ca 7 km, lätt vandring. Medtag egen matsäck.

Vandringen arrangeras av Veteransektionen inom STF Norra Roslagen, som genomför aktiviteter för alla åldrar, på dagtid under vardagar.

Kostnad: Aktiviteten är kostnadsfri för medlemmar i STF. Är du inte medlem får du delta på en av Veteransektionens aktiviteter kostnadsfritt innan du bestämmer dig för ev. medlemskap.

Anmälan: Marita Vriste, 070-205 63 57, senast 16 april.

Arrangör: STF Norra Roslagen

Natur och kultur i Österbybruk/Dannemora

När: Varje lördag 20 april-1 juni kl. 10-11

Var: Utanför Herrgården i Österbybruk

Busshållplats: Österbybruk bussterminal

Järnet har präglat bygden i långt över 500 år. Spåren finns överallt. På sina ställen dolt för vårt nutida öga, på andra rakt under dina fötter. Här möts skön natur med fascinerande historia.

Alla lördagar från 20 april till 1 juni finns vi vid herrgården och ger dig tips och förslag på vandringsturer i anslutning till bruket och gruvan.

Arrangör: Föreningen natur och kultur i Danemorabygden

8. Grodspäning och fredagsmys vid Dalkarlskärret

När: Fredag 19 april kl. 15–18

Var: Dalkarlskärret i Hammarskog, Uppsala

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskärret.

Följ med och mys vid Dalkarlskärret, ett av Uppsala kommuns Smultronställen. Denna eftermiddag går vi på grodjakt, letar vattenlevande småkryp och spanar efter ormar. Ta med fredagsmyset och ha picknick när ni tar en paus från upptäckandet.

Biotopia finns på plats med håvar, lappar, vannor, kikare m.m. Ta gärna med er gummistövlar, det kan vara bra att ha när vi smyger på grodorna.

Anmälan: biotopia@uppsala.se eller 018-727 6370

Arrangör: Biotopia

9. Fågelfrukost vid Dalkarlskärret

När: Lördag 20 april kl. 8.30–10.30

Var: Dalkarlskärret i Hammarskog, Uppsala

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskärret.

Fira in våren med en naturupplevelse för alla sinnen och lär känna det rika fågellivet i och runt Dalkarlskärret med hjälp av Anastasia Viklund, biolog och fågelguide från Biotopia. Aktiviteten passar hela familjen och alla åldrar. Med hjälp av hand- och tubkikare kan vi komma fåglarna riktigt nära. Förhoppningsvis hör vi även bofinken och ringduvan sjunga in våren.

Vi gör upp eld och bjuder på kaffe/varm saft och nygräddade krabbelurer. Ta gärna med en egen frukostkorg och ett sittunderlag.

Anmälan: shanti.wittmar@uppsala.se

Arrangör: Uppsala naturskola och Biotopia

10. På cykel mellan Snesslinge och Stenskär

När: Lördag 20 april kl. 10–ca 15

Var: Stenskär/Snesslinge, samling vid infarten till Stenskär från Öregrundsvägen.

Vi cyklar en runda på drygt 2 mil med fina fikastopp längs kusten. Turen går på små grusvägar och skogsvägar runt till Snesslinge och vidare mot Stenskär. Vi tar ett par pauser längs vägen för fika och lunch.

Om vädret och tiden tillåter ställer vi cyklarna och vandrar en tur ut på Glupudden innan sista cyklingen hem. Ta med egen cykel samt sittunderlag, fika och lunch i ryggsäck eller cykelväska. Kläder efter väder, ev. skor som tål att bli blöta.

Kostnad: 50 kr för STF-medlem, 80 kr för ej medlem.

Anmälan: Camilla Andersson, 070-541 98 57, gärna

via sms, senast 16 april. Invänta svar på din anmälan innan du betalar in via plusgiro 446 98 16-3 eller swish 12 32 09 33 59. Ange namn och kod P240420 så underlättar du för vår kassör.

Arrangör: STF Norra Roslagen

11. Vårvandring på Gröngarnsåsen

När: Lördag 20 april kl. 11

Var: Gröngarnsåsen, Enköping. Samling vid busshållplatsen vid Enköpings sjukhus.

Busshållplats: Lasarettet, Enköping

Strövområdet Gröngarnsåsen är lätt att nå på gångavstånd från Enköpings centrum. Själva åsen är täckt med skog och rik på stigar. Här ges utsikt över Dyarnas betesmarker där många fåglar häckar och rastar. Förhoppningsvis blommar även backsipporna.

Anmälan: stf.uppsala@gmail.com senast 15 april

Arrangör: STF Uppsala

12. Under ytan i Dalkarlskärret

När: 27 april kl. 9.30–12

Var: Dalkarlskärret i Hammarskog, Uppsala

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskärret.

Det här är en aktivitet som verkligen passar alla åldrar. Vem blir inte fascinerad av allt i liv man kan hitta i ett kärr!? Så här års sjuder det av aktivitet i Dalkarlskärret, inte minst under ytan. Naturskolans biolog Frida Sjösten berättar om det vi hittar.

Se till att ha stövlar eller dylikt på fötterna. Och ha gärna ett ombyte med, om entusiasmen får dig att ta ett steg för långt ut från strandkanten.

Ta gärna med något att grilla, vid Dalkarlskärret finns fina grillplatser med ved. Platsen är delvis tillgänglig för rullstol och barnvagn. Tillgänglighetsanpassat dass finns vid parkeringen.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

13. Groddjursguidning i Dyarna

När: Söndag 28 april kl. 19

Var: Dyarna, Enköping. Samling på parkeringen vid Nyängsvägen, intill småbåtshamnen.

Busshållplats: Enavallen

Med Nike Nylander som guide får du följa med på kvällstur där vi spanar och lyssnar efter groddjur. Har vi tur kan vi även få se någon av de mystiska vattensalamandrarna. Ta gärna med en ficklampa då turen sker kvällstid.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

14. Enköpingsåns dag

När: Torsdag 2 maj kl. 12.30–14

Var: Enköpingsån vid Drömparken, centrala Enköping

Busshållplats: Gustav Adolfs plan

Välkomna till vår fiskdag! När vattentemperaturen stiger lekvandrar fiskarna upp i våra vattendrag. Vi fångar fisk i ryssja och visar några av arterna som finns i ån. Vilka känner du igen? Vi tittar också på småkryp som håvats upp. Passar alla åldrar. Kom i tid till vittjningen av ryssjan som börjar 12.30, därefter tittar vi på och pratar fisk och ån till kl. 14.

Anmälan: Nej

Arrangör: Enköpings kommun, Upplandsstiftelsen och Biotopia

15. Skogsbadsvandring i Öregrund

När: Lördag 4 maj kl. 10–ca 13

Var: Samling vid Västerhamn i Öregrund

Busshållplats: Hamntorget, Öregrund

Ingalill Sundgren från Öregrunds Friskvård tar oss med på en vandring på ca 4 km i anslutning till Öregrund, med inslag av "Skogsbad/Shrinrin-Yoku". Vi vandrar på stigar och småvägar, stannar till och gör några mjukgörande övningar som öppnar upp och sträcker ut i leder och muskler. Medtag sitt- eller liggunderlag och eget fika.

Kostnad: 120 kr för medlem i STF-medlem, 140 kr för övriga.

Anmälan: Anna Eriksson, 070-235 59 23, gärna via sms, senast 29 april. Invänta svar på din anmälan innan du betalar in via plusgiro 446 98 16-3 eller swish 12 32 09 33 59. Ange namn och kod S240504 så underlättar du för vår kassör.

Arrangör: STF Norra Roslagen

TILLGÄNGLIGA AKTIVITETER

Aktiviteter märkta med den här symbolen är tillgängliga för dig med rullstol/rollator. Kontakta gärna arrangören eller Biotopia om du vill veta mer.

16. Fagning i Toran

När: Lördag 4 maj kl. 12–15

Var: Toran i Hammarskogs naturreservat, Uppsala

Kom och upplev ett stycke kulturhistoria och ge en hjälpande hand till biologisk mångfald! I Toran pågår ett arbete för att restaurera de gamla lövängarna. I den traditionella skötseln fagas den på våren och slås på sommaren. Eftersom traditionellt skötta ängar har minskat mycket i vårt nutida landskap är det fåtal som finns kvar extra viktiga för ett stort antal örter och insekter.

Att faga en äng innebär att räfsa bort och elda upp förra årets gräs, löv och nedfallna kvistar. Det gynnar örterna och underlättar sommarens slätter.

Vi bjuder på kokkaffe/varm saft och en enkel lunch som lagats över elden.

Anmälan: shanti.wittmar@ uppsala.se. Föranmäl gärna så att vi vet hur mycket lunch vi ska ordna. Missar ni föranmälan går det bra att komma ändå och vara med och hjälpa till!

Arrangör: Uppsala naturskola

17. Fågelspaning i Gredelby hagar

När: Lördag 4 maj kl. 5–13

Var: Fågeltornet i naturreservatet Gredelby hagar och Trunsta träsk, Knivsta

Busshållplats: Knivsta station, 1 km promenad längs Knivstaån fram till Gredelby hagar.

Häng med oss ut och upptäck hur Knivstas centralaste naturreservat sjuder av liv om våren! I år ställer vi för första gången upp i Fågeltornskampen med vårt fina fågeltorn med utsikt över Trunsta träsk. Redan kl. 5 på morgonen är tornet bemannat och arterna som hörs eller ses tecknas ned allteftersom morgonen framskrider. Artracet fortsätter fram till kl. 13. Läs mer om fågeltornskampen på birdlife.se.

Från kl. 9 kan den som vill bygga en fågelholk, gå en fågeltipsrunda eller pröva någon värmande fågellek eller fågelpyssel. Knivsta naturskola har kikare att låna ut, men ta gärna med en egen om du har.

Glöm inte att ta med förmiddagsfikat!

Anmälan: Nej

Arrangör: Trunstagruppern och Knivsta kommun

18. Natursnokarna

När: Söndag 5 maj kl. 10.30–12

Var: Samling vid biblioteket i Örbyhus

Busshållplats/tågstation: Örbyhus station

Natursnokarna är Naturskyddsföreningens familjeverksamhet för barn 0–10 år i vuxens sällskap. Vi upptäcker naturen tillsammans. Det är viktigt att få lära sig upptäcka naturen som barn.

Idag tittar vi på mossor och lavar, pratar om artkunskap och allemansrätten samt gör pinnbröd. Ta med matsäck och ta på kläder efter väder.

Frågor: Julia Holmedal Jonsson, 073-094 74 07

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

19. Fågelutflykt – Ny i svensk natur

När: Lördag 5 maj kl. 10.15–13

Var: Ånge fågelsjö. Samling på parkeringen, därifrån är det en kort promenad ner till fågelsjön.

Busshållplats: Ånge, Uppsala. Du kan ta buss 823 från Uppsala C kl. 9.54. Minst en av våra ledare åker med på bussen.

Är du ny i svensk natur och vill lära dig mer om fåglar? Då är det här utflykten för dig!

Det finns flera fina platser att titta på fåglar nära Uppsala. Följ med oss till Ånge fågelsjö, en av våra favoritplatser! Vi tittar och pratar om de fåglar vi ser. Vi bjuder på fika!

Tänk på: Ta på dig varma kläder. Vi kommer att stå still mycket och vara ute hela tiden.

Anmälan och info: sara.beckman@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-586 03 21.

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Biotopia, STF Uppsala

20. Knivstaåns dag

När: Tisdag 7 maj kl. 12.30–14

Var: Knivstaån, bakom stationshuset i Knivsta

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Många fiskar vandrar upp i åar och bäckar om våren för att leka. Letar sig fisken från Garnsviken i Mälaren ända upp till Knivsta? Ta chansen att vara med när ryssjan vittjas. Upptäck även det lilla livet under ytan som trollsländelarver, vattenscorpioner och andra kryp. Passar både barn och vuxna.

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Biotopia och Knivsta kommun

21. Tillgänglig utflykt – Fågelvandring i Hjälstaviken

När: Tisdag 7 maj kl. 13–15

Var: Hjälstavikens naturreservat, samling vid handikapparkeringen Jungfrulunden, längs Kvarnbergsvägen, nära gömslet i sydöstra delen av reservatet.

Följ med ut på en rullvänlig vårvandring till gömslet i Hjälstaviken! Våra guider Anastasia (Biotopia) och Sara (Upplandsstiftelsen) berättar om områdets natur och förhoppningsvis kan vi se många olika fåglar som rastar i området. Turens avslutas med gemensam fikastund där arrangörerna bjuder på fika.

Turen går på rullvänligt underlag från handikapparkeringen till gömslet, cirka 600 meter enkel väg. Tillgänglig torrtoalett finns mellan parkeringen och gömslet.

Anmälan: Eva.arnemo@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-611 6048

Arrangör: Upplandsstiftelsen och Biotopia

22. Hjälp oss att rädda backsippebeståndet i Håbo

När: 11 maj kl. 10

Var: Samling för samåkning vid den övre vändplanen vid Bålsta station

Busshållplats/tågstation: Bålsta station

Vi besöker sex olika lokaler runt Bålsta och Övergran för att på plats räkna backsippebeståndet. Syftet är att dokumentera om det ökar eller minskar.

Om minskningen varit alltför kraftig kommer vi att initiera åtgärder t.ex. i form av röjning och grässlätter. Ta gärna med fika. Kläder efter väder.

Kontaktperson: Thommy Åkerberg 018-34 04 65.

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening och Studieförbundet

23. Bredforsens naturreservat

När: Söndag 12 maj kl. 10–14

Var: Bredforsens naturreservat, samling på parkeringen vid ICA/pizzerian i Söderfors.

Pär Eriksson från Upplandsstiftelsen guidar oss bland Nedre Dalälvens älvängar, svämskogar och dess unika natur. Medtag matsäck och stövlar.

Kontakt: inger.lindgren.tierp@gmail.com

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

24. Cykeltur till Vårstigen vid Funbo kyrka

När: Söndag 12 maj kl. 13

Var: Samling vid Vaksala kyrka

I början av maj kan man vara säker på att få se vitsippor och blåsippor i stor mängd vid Vårstigen nära Funbo kyrka och Funbosjön en dryg mil öster om Uppsala. Vi cyklar dit på småvägar via Norrhällby och Halmbyboda. Eventuellt kan vi även besöka Sockenstugan och Hembygdsmuséet. Ta gärna med matsäck.

Anmälan: stf.uppsala@gmail.com senaste 5/5.

Arrangör: STF Uppsala

25. Tämnrånens dag

När: Tisdag 14 maj kl. 12.30–14

Var: Karlholms bruk, vid Storåfårans fiskvandringväg

Busshållplats: Karlitplan, härifrån går en 500 m lång stig fram till fiskvandringvägen.

Kom och se när vi fångar fisk med ryssja och visar vilka fiskarter som lever i Tämnrån. Vi tittar även på vilka insekter och andra småkryp som gömmer sig under ytan. Aktiviteten passar alla åldrar.

Anmälan: Nej

Arrangör: Tierps kommun, Upplandsstiftelsen och Biotopia

26. Naturvandring längs Bodaslingan, Skutskär

När: Torsdag 16 maj kl. 18–20

Var: Samling på parkeringen vid bangolfen, längs Golfvägen i Skutskär

Busshållplats/tågstation: Skutskärs station, 1 km från samlingsplatsen.

Vi vandrar i det blomsterrika lövskogsområdet längs med Bodaån. Här tittar vi på växter och spanar efter fåglar. Lättgången, hårdgjord promenadslinga. Ta med fika och gärna en kikare.

Kontakt: Karin Werner Stahre, 070-581 90 61, karin.werner.stahre@gmail.com

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Älvkarleby, Friluftsförbundet Skutskär-Älvkarleby, Älvkarleby kommun, Kultur och fritid.

NATURKARTAN

Alla aktiviteter hittar du också i appen Naturkartan och på hemsidan naturkartan.se/upsalalan

I Naturkartan finns också kartor och information om många av aktivitetsplatserna.

Naturkartan

27. Utflykt till Älvkarleby

När: Fredag 17 maj kl. 10–12

Var: Samling vid busshållplatsen Älvkarleby kraftverk

Busshållplats: Älvkarleby kraftverk

Följ med på en vandring i fallområdet i Älvkarleby! Vi går en bit av "Kungarnas promenad", över Karl XIII:s bro och förbi turisthotellet. Vidare promenerar vi över Laxön, där vi får höra om verksamheten i området. Vid Laxöfisket bjuder vi på fika utomhus, innan utflykten avslutas vid Älvkarleby station. Längd ca 3 km.

Utflykten är anpassad till buss 501 som går 09.37 från Skutskärs centrum. Avslut med tåg 12.06 från Älvkarleby station till Skutskär. Parkering finns vid både busshållplatsen och tågstationen.

I utflykten deltar elever från SFI.

Kontakt: Ingrid Stolt 070-277 15 57

Anmälan: Nej

Arrangör: Friluftsförbundet Skutskär-Älvkarleby, Naturskyddsföreningen Älvkarleby, SFI Älvkarleby kommun, Upplandsstiftelsen, Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

28. Insekter vid Biskops-Arnö

När: Lördag 18 maj kl. 11

Var: Biskops-Arnö, samling på parkeringen vid ladan

Insektskännarna Gunnar Sjödin och Rut Hobro-Sjödin guidar oss bland insekter på Biskops-Arnö. Ta gärna med fika. Kläder efter väder.

Kontaktperson: Mats Bergengren 070-986 36 74

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening och Studieförbundet

29. Natursnokarna, Skutskär

När: Lördag 18 maj kl. 11–13

Var: Samling vid Bodaåns lekplats, bakom Willys i Skutskär

Busshållplats/tågstation: Skutskärs station (drygt 1 km från platsen) eller Siggebodavägen (200 m från platsen)

Natursnokarna är en naturaktivitet för barn 3-7 år gamla med medföljande vuxen.

Vi träffas på Bodaåns lekplats och håvar insekter i Bodaån. Ta med matsäck.

Kontaktperson: Marie Kjerrman, tel 070-752 20 92

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Älvkarleby och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

30. Bioblitz Linné

När: Lördag 18 maj kl. 12–söndag 19 maj kl. 12

Var: Kung Björns hög i Hågadal-Nästen, Uppsala

Busshållplats: Håga gård

Som en förfest till den Biologiska mångfaldens dag anordnar vi en bioblitz i Hågadalens naturreservat fullspäckad med upplevelser och artletande!

En bioblitz är ett artrace i ett givet område under en bestämd tid, ofta 24 timmar.

Bioblitzten vänder sig till allmänheten med syftet att väcka intresse för den biologiska mångfalden. Forskare och andra experter letar arter tillsammans med alla som vill vara med. Alla arter vi hittar rapporterar vi in till Artportalen, men det är inte det faktiska antalet arter som är det viktiga utan att vi tittar på den biologiska mångfalden tillsammans och att vi skapar upplevelser som kan bidra till fortsatt engagemang. För program, se biotopia.nu/kalender

Anmälan: Nej (Det kan krävas anmälan till vissa aktiviteter).

Arrangör: Biotopia och Upplandsstiftelsen

HITTA TILL AKTIVITETERNA

I Biotopias kalender finns kartlänkar till samlingsplatserna för alla aktiviteter.

Gå in på www.biotopia.nu/kalender och klicka på texten vid platsmarkören.

31. Vandra med karta om kompass

När: Söndag 19 maj kl. 10–ca 12

Var: Östhammar, samlingsplats meddelas anmälda.

Busshållplats: Östhammar busstation

Att kunna läsa karta och använda en kompass underlättar både i vardagen och på turen. De hjälper oss att välja rätt väg och kanske våga oss utanför leden. Följ med oss på en kartpromenad där fokus ligger på användningen av dessa verktyg. Ta gärna med lite matsäck och en egen kompass om du har.

Kostnad: STF-medlem 50 kr, ej medlem 80 kr.

Anmälan: Lisa Johansson 076-113 86 74, senast 17 maj, gärna via sms. Invänta svar på din anmälan innan du betalar in via plusgiro 446 98 16-3 eller swish 12 32 09 33 59. Ange namn och kod V240519 så underlättar du för vår kassör.

Arrangör: STF Norra Roslagen

32. Natur- och kulturvandring på Sjalgrund

När: Söndag 19 maj kl. 13–15

Var: Sjalgrund vid Gårdskärs kust (se kartlänk i Biotopias kalender)

Välkommen med på en vårvandring vid havet! Våra lokala guider, Olle Östlund och Sara Beckman, tar oss till intressanta platser och lyfter en del av områdets spännande historia. I området trivs både gölgroda och andra intressanta arter. Vi njuter av havsutsikten och fikar på klipporna.

Ta med egen dryck, vi bjuder på fikabröd. Vandrigen går på bitvis ojämna naturstigar och klippor vid havet, totalt ca 4 km.

Anmälan och info: Sara.beckman@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-586 03 21

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Gårdskärs GIF och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

33. Skogstur i Fagerskogen

När: Söndag 19 maj kl. 15–17 (eller fram till 20 för den som vill vara kvar i skogskänslan)

Var: Fagerskogen, Enköping. Samling vid parkeringen till Enköpings gokartbana, västra delen av Fagerskogen
Kommunekolog Anders Lindholm leder denna tur i Fagerskogen, i samband med den internationella Biologiska mångfaldens dag. Turen går till de delar av skogen där träden blivit gamla och en del fallit som lågor. Här bjuder den äldre skogens dynamik på biologisk mångfald som är beroende av död ved i olika former. Barnfamiljer är förstås välkomna och vi ser till att det blir något att upptäcka för alla. Ta med fika eller en rejäl matsäck för de längre turerna.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

34. Historisk vandring i Medora/Bultbo, Skutskär

När: Tisdag 21 maj kl. 18

Var: Samling vid vägen utanför gamla Medoraskolans gymnastikbyggnad, Parkvägen 40 i Skutskär.

Busshållplats: Medora

En vandring med information om byggnader, händelser, personer m.m. Promenadens längd är ca 2,5 km, mest på vägar med god framkomlighet. Vi bjuder på enkelt fika.

Guidar gör Britt-Marie Strand, Conny Blomberg och Karl Åke Lindblad.

Kontakt: Karl-Åke Lindblad, 073-159 04 26

Anmälan: Nej

Arrangör: Guiderna och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

35. Vi firar biologiska mångfaldens dag

När: Onsdag 22 maj kl. 18.30–ca 20

Var: Östhammar, plats meddelas till anmälda.

Blommor, fåglar, insekter, mossor, däggdjur – Biologiska mångfaldens dag är en dag att fira allt liv i vår natur! Vi ordnar en kvällspromenad i ett naturområde inom Östhammars kommun med chans att njuta av den biologiska mångfalden och ta en paus med fika. Ta med egen dryck – vi tar med fikabröd. Ange ev. kostallergier vid anmälan.

Kostnad: STF-medlem 50 kr, ej medlem 80 kr.

Anmälan: Camilla Andersson 070-541 98 57, gärna via sms, senast 19 maj. Invänta svar på din anmälan innan du betalar in via plusgiro 446 98 16-3 eller swish 12 32 09 33 59. Ange namn och kod V240522 så underlättar du för vår kassör.

Arrangör: STF Norra Roslagen

36. Grön promenad i centrala Knivsta

När: Torsdag 23 maj kl. 10–12

Var: Samling vid fontänen på Sågverkstorget, Knivsta

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Under Hälsoveckan i Knivsta arrangerar Park och naturenheten en skön och grön promenad med utgång från Sågverkstorget i hjärtat av Knivsta. Vi går 1,5-2 km på platser där även rollator och rullstol tar sig fram. Vi njuter av våren och tittar på smått och stort, vilt och tamt, blommigt och grönt under ledning av vår parkingenjör Ann-Catrin Thor.

Kontaktperson: Ann-Catrin Thor, 018-34 76 37

Anmälan: Nej

Arrangör: Park- och naturenheten, Knivsta kommun

37. Kvällsexkursion vid Hjälstaviken

När: Torsdag 23 maj kl. 18

Var: Hjälstavikens naturreservat, samling på parkeringen vid Parnassen i södra delen av reservatet.

Busshållplats: Svannäs

Välkommen till en kvällsexkursion där ornitologen Pekka Westin guidar oss bland fåglarna i Hjälstaviken. Ta med kikare och fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Enköping och Naturskyddsföreningen i Håbo

38. Östhammarsfjärdens dag

När: Torsdag 23 maj kl. 12.30–14

Var: Krutuddens badplats, Östhammar

Busshållplats: Östhammars busstation, 1 km från badplatsen.

Välkomna till vår eftermiddag med fokus på livet under ytan! På förmiddagen har vi skolelever på plats, men mellan kl 12.30–14 öppnar vi upp för alla som är nyfikna. Kom och se när vi fångar fisk med not och visar vilka fiskarter som lever i Östhammarsfjärden. Vilka känner du igen? Vi tittar också på småkryp som håvats upp, t ex trollsländelarver och många andra arter. Passar alla åldrar och dig som är dagledig eller som kan titta förbi en stund i slutet av lunchrasten.

Anmälan: Nej

Arrangör: Östhammars kommun, Biotopia och Upplandsstiftelsen

39. Bygg ett hotell för vilda bin

När: Lördag 25 maj kl. 10–12

Var: Uppsala naturskola, i Hammarskogs naturreservat

Busshållplats: Hammarskogs vägskaal, 1 km från naturskolan

Den 20 maj firas Internationella bidagen. I nära anslutning till det, ordnar Naturskolan en workshop, där du kan tillverka olika varianter av bihotell i naturmaterial för vilda bin. Ditt bihotell kan du sedan sätta upp hemma, eller på en bra plats ute i naturen. Sedan är det bara att titta till det då och då, för att se när de första gästerna flyttar in!

Vi ordnar grilleld och bjuder på kokkaffe/varm saft.

Tillgänglighet: Platsen är tillgänglig med rullstol och barnvagn. En handikapptoilet finns tillgänglig i Naturskolans lokaler.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

40. Utflykt till Förrådsbergen, Älvkarleby

När: Lördag 25 maj kl. 10.30

Var: Samling och samåkning från den lilla parkeringen längs väg 76, vid Högmo

Busshållplats: Högmo, Älvkarleby

Förrådkusten är en flera kilometer lång vacker och spännande klippkust, med närliggande mycket frodiga skogsmiljöer. Bitvis svårgånget p.g.a. blockig terräng och hala klippor.

Vi följer en skogsbilväg, går ca 1 km genom skogen och följer sedan klipporna ca 400 m till högsta punkten där vi ser oss omkring och fikar. Är det mycket halt på klipporna kommer vi att göra en liten vandring i skogen. Finns intresse kan vi också avsluta med att besöka Gårdskärs Fiskehamn. Tag med fika.

Anmälan: Ingrid Stolt, 070-277 15 57. Meddela om du vill samåka/ bli hämtad vid Älvkarleby tågstation.

Arrangör: Friluftsförbundet Skutskär-Älvkarleby, Älvkarleby kommun, Kultur och fritid och Naturskyddsföreningen Älvkarleby

41. Vandring i landhöjningens spår

När: Söndag 26 maj kl. 10–14

Var: Naturreservatet Slada på Hållnåshalvön, samling vid parkeringen Slada, västra Svartbådan. Se kartlänk i Biotopias kalender.

Följ med på försommarutflykt i naturreservatet Slada. Vi gör en ca 3 km lång vandring på Svartbådan, en halvö i naturreservatets östra del.

Vandringen går genom kalkbarrskogar, förbi rikkärr och ut på klipporna mot havet. Vid soligt väder kan man höra gölgradans karaktäristiska spelande i gölarna. Länsstyrelsen guidar och visar hur den kalkrika moränen och landhöjningen gett både skog och våtmarker ett rikt växt- och djurliv.

Utflykten går längs skogsstigar och tar max 4 timmar med rast. Ta på dig rejäla skor, gärna gummistövlar eller kängor och kom ihåg att packa kaffetermosen.

Frågor och information: 010-223 33 88

Anmälan: Nej

Arrangör: Länsstyrelsen

42. Floraguidning längs Linnéstigen Danmarks-vandringen

När: Söndag 26 maj kl. 10–14

Var: Linnéstigen Danmarksvandringen, Uppsala. Samling vid busshållplats Kuggebro, där väg 255 korsar Sävjaån.

Busshållplats: Kuggebro

Lär känna naturen i Uppsala genom dess flora! Längs ett av Linnés klassiska exkursionsstråk öppnar vi upp blicken för växternas förunderliga värld. Naturguide Lisel Hamring berättar om de växter vi ser idag, vilka som fanns på Linnés tid och vad han använde dem till. Ta gärna med lunchmatsäck! Och tänk på vattenflaska.

Guidningen avslutas vid Linnés Sävja.

Anmälan: biotopia@uppsala.se eller 018-727 63 70

Arrangör: Biotopia

43. Cykeltur på dagtid

När: Måndag 27 maj kl. 10–12

Var: Samling vid Näsroda friluftsområde, Skutskär
Vi cyklar från Näsroda till Laxön på den nya bygdevägen längs Västanån. Fikar på Laxön vid Laxöfisket. Cyklar tillbaka via Tegelbruket och provar nya cykelvägen. Sedan över gamla Dalälvsbron till Skutskär. Medtag fika.

Anmälan och frågor: Sören Ekström 070-1750435
Arrangör: Friluftsrådet Skutskär-Älvkarleby, Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

44. Vårpromenad längs Bodaån, Skutskär

När: Onsdag 29 maj kl. 13–15

Var: Samling vid biblioteket i Skutskär

Busshållplats/tågstation: Skutskär centrum eller Skutskär station

Följ med ut på tillgänglig vårpromenad längs Bodaån med guiderna Sara Beckman och Eva Arnemo från Upplandsstiftelsen. Tillsammans upptäcker vi vårtecken i området och kanske får du med dig både ny kunskap och lite kuriosa om det vi hittar.

Turen avslutas med en gemensam fikastund. Arrangörerna bjuder på fika.

Tillgänglighet: Turen går på hårt underlag och utan branta backar. Toalett finns på Biblioteket där turen börjar och avslutas.

Anmälan och info: sara.beckman@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-586 03 21

Arrangör: Upplandsstiftelsen och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

45. Vandring på Ingegerdsleden, Knivsta–Alsike

När: Lördag 1 juni kl. 10.30

Var: Samling vid Knivsta station

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Vi vandrar ca 10 km på Ingegerdsleden. Det blir en längre paus för medhavd lunch och minst en kortare paus. Etappen går på mindre vägar och vandringsled och avslutas med 10–15 min på en större väg. Svårighetsgraden är medel och deltagarna bör kunna gå cirka 10 km. Eventuellt kan det finnas möjlighet till guidad visning av Alsike kyrka.

Anmälan: stf.uppsala@gmail.com senast 29/5.

Arrangör: STF Uppsala

HÅLL KOLL PÅ ÄNDRINGAR I PROGRAMMET!

Saker händer och programpunkter tillkommer. Ta gärna en titt i Biotopias kalender där vi uppdaterar informationen om det sker förändringar: www.biotopia.nu/kalender

46. Ätliga vilda växter

När: Lördag 1 juni kl. 11–13

Var: Hammarskogs herrgård, Uppsala

Busshållplats: Hammarskogs vägskäl, knappt 1 km från herrgården

Nu på försommaren är naturen smyckad av späda blad och blommor – en del av dem kan man äta! Maria Brandt från Biotopia tar oss med på en vandring i Hammarskogs naturreservat, där vi lär oss om ätliga vilda växter och hur de kan användas. Vi plockar med oss en del och avslutar med en provsmakning vid herrgården.

Vi samlas och avslutar vid entrén till Hammarskogs herrgård.

Anmälan: shanti.wittmar@uppsala.se

Arrangör: Uppsala naturskola och Biotopia

47. Gölgrödor

När: Söndag 2 juni kl. 10–ca 14

Var: Samling vid Hållnäs kyrka för samåkning.

Vi besöker gölgrödornas miljö och förhoppningsvis får vi höra eller se dem under guidning av Per Sjögren-Gulve. OBS! Hund ska vara kopplad.

Vid ihållande regn ändras aktivitetsdatumet till 9/6.

Kontakt: inger.lindgren.tierp@gmail.com, tel. 072-712 89 10

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

48. Natursnokarna

När: Söndag 2 juni kl. 10.30–12

Var: Kungaskogen, Örbyhus

Natursnokarna är en familjeverksamhet för barn 0–10 år i vuxens sällskap. Vi upptäcker naturen tillsammans. Det är viktigt att tidigt få lära sig upptäcka naturen som barn. Ta med egen matsäck och kläder efter väderlek.

Idag beger vi oss in i "Kungaskogen" och letar insekter och skräp tillsammans med Mulle.

Anmälan och info: För mer information om plats m.m. kontakta ledare Julia Holmedal Jonsson, tel 073-094 74 07.

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

49. Växtvandring i Håga

När: Söndag 2 juni kl. 10.30

Var: Kung Björns hög i Hågadalén, Uppsala

Busshållplats: Håga gård

Kom och var med om en blomstervandring tillsammans med kunniga naturguiden Lisel Hamring. Vi tittar på stort och smått i växtriket och förundras över livskraft och fantastiska anpassningar. Ta gärna med fika för en paus mitt i allt det gröna och sköna.

I anslutning till blomstervandringen finns en familjeaktivitet med drop-in kl. 10-14 vid Kung Björns hög, se nedan.

Anmälan: biotopia@uppsala.se eller 018-727 6370

Arrangör: Biotopia

50. Blommor och blad i Håga

När: Söndag 2 juni kl. 10–14

Var: Kung Björns hög i Hågadalén, Uppsala

Busshållplats: Håga gård

Nu ger vi oss ut bland blommor och blad i Hågadalén! Här upptäcker vi både någon kär bekant och helt nya arter. Barn och vuxna kan tillsammans ta sig an vårt växtbingo. Här finns också lappar att låna för att upptäcka blommornas minsta delar, pollen, ståndare och pistiller. Den som vill kan anta vår utmaning att bli en växtdetektiv. Välkomna till växternas spännande värld!

Ta gärna med fika / lunchmatsäck!

I samband med aktiviteten anordnas även en floravandring för vuxna och ungdomar som utgår från Kung Björns hög kl. 10.30, se ovan.

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia

51. Invigning av Lortfjärden – fiskvätmark och stig

När: Måndag 3 juni kl. 16–17.30

Var: Lortfjärden, vid infarten till Öregrund

Busshållplats: Kavarövägen, 400 m från Lortfjärden

Välkommen till invigning av Lortfjärden, en tätortsnära våtmark som har restaurerats för att gynna kustens fiskar och andra arter. Delar av området har stängslats och nu betar kor här och håller markerna öppna.

Som besökare kan du gå en stigslinga runt området med rastplatser och fin utsikt över våtmarken.

Upplandsstiftelsen, Östhammars kommun och privata markägare bjuder nu in till en sen eftermiddagsguidning i samband med invigningen. Vi bjuder på enklare fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Östhammars kommun

52. Fjärilsafari för 3–6-åringar

När: Fredag 7 juni kl. 13–15

Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåstens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Hällens gård, skyltning finns från Håga by

Busshållplats: Hågavägen, härifrån är det 600 m promenad fram till parkeringen vid Hällens gård.

Välkommen på mini-safari på fjärilsstigen! Gillar du fjärilar? Idag har du chansen att lära dig mer! En fjäril kan se ut på många olika sätt. Det finns små, stora, färggranna eller bruna. Så vad är det egentligen som är typiskt för fjärilar och var brukar man kunna hitta dem? Vi lär vi ut hur man känner igen olika fjärilar och ser vilka fjärilar vi kan hitta just nu.

Vi går tillsammans till en fikaplats i skogsbrynet och tillbaka (totalt 1 km). Vi tar med oss håvar och utrustning som man får låna. Ta gärna med eget fika! Guidar gör Anna Lagerqvist och Lennart Henstam

Anmälan: Anmäl hela ditt sällskap (även vuxna som följer med) till biotopia@ uppsala.se.

Arrangör: Biotopia

53. Fjärilsafari för 7–12-åringar

När: Lördag 8 juni kl. 13–15

Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåstens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Hällens gård, skyltning finns från Håga by

Busshållplats: Hågavägen, härifrån är det 600 m promenad fram till parkeringen vid Hällens gård.

Välkommen på mini-safari på fjärilsstigen! Gillar du fjärilar? Idag har du chansen att lära dig mer! En fjäril kan se ut på många olika sätt. Det finns små, stora, färggranna eller bruna. Så vad är det egentligen som är typiskt för fjärilar och var brukar man kunna hitta dem? Vi lär vi ut hur man känner igen olika fjärilar och ser vilka fjärilar vi kan hitta just nu.

Vi går tillsammans till en fikaplats i skogsbrynet och tillbaka (totalt 1 km). Vi tar med oss håvar och utrustning som man får låna. Ta gärna med eget fika! Guidar gör Anna Lagerqvist och Lennart Henstam

Anmälan: Anmäl hela ditt sällskap (även vuxna som följer med) till biotopia@ uppsala.se.

Arrangör: Biotopia

54. Naturvandring i kraftledningsgatan i Flät

När: Tisdag 11 juni kl. 17.30

Var: Samling på södra delen av Willys parkering i Skutskär för samåkning

Busshållplats/tågstation: Skutskärs station (1 km från platsen) eller Siggebodavägen (200 m från platsen)

Vi vandrar längs kraftledningsgatan i Flät, ett Natura 2000-område med stora naturvärden. Längs stigen är det blomrikt och Flätgatan är en av de mest fjärilsrika lokalerna i kommunen. Vi tittar på blomorna längs stigen, och om vi har vädret med oss kanske vi också får se en del fjärilar.

Stigen är lättgången men har några blöta partier. Stövlar eller kängor rekommenderas. Ta med fika.

Kontakt: Marie Kjerrman, tel 070-75 22 092, marie@kjerrman.se

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Älvkarleby

NATURKARTAN

Alla aktiviteter hittar du också i appen Naturkartan och på hemsidan naturkartan.se/uppsalalan.

I Naturkartan finns också information, kartor och vägbeskrivning till många av aktivitetsplatserna i Utflyktsprogrammet.

Naturkartan

TILLGÄNGLIGA AKTIVITETER

Aktiviteter märkta med den här symbolen är tillgängliga för dig med rullstol/rollator. Kontakta gärna arrangören eller Biotopia om du vill veta mer.

55. Vandring Kapplasse–Rossholm

När: 14 juni kl. 10

Var: Sikhjälma fiskehamn, samling på parkeringen vid naturreservatet Kapplasse

Vi tar oss till Hållnåshalvön för att vandra från Kapplasses klapperstensfält till vackra Rossholm. Medelsvår vandring, ca 6 km. Ta med egen matsäck.

Vandringen arrangeras av Veteransektionen inom STF Norra Roslagen, som genomför aktiviteter för alla åldrar, på dagtid under vardagar.

Kostnad: Kostnadsfritt för STF-medlemmar. Är du inte medlem får du delta på en av Veteransektionens aktiviteter kostnadsfritt innan du bestämmer dig för eventuellt medlemskap.

Anmälan: Marita Vriste, 070-205 63 57, senast 12/6.

Arrangör: STF Norra Roslagen

56. Kvällsutflykt på vattnet i Dalbyviken

När: Lördag 15 juni kl. 18.30–21

Var: Dalbyviken, samling vid badplatsen i Hammarskogs naturreservat

Att vara på vattnet en ljus och ljummen sommarkväll är en härlig naturupplevelse! Vi fångar årstidens ljusa kvällar och gör en båtutflykt på Dalbyviken. Ni kan välja att paddla kanadensare eller använda en av friluftsområdets roddbåtar. Ta med en picknik, så tar vi en fikastund på lämplig plats – vid lugnt väder kan vi göra en "flotte" av alla båtar mitt på sjön och fika på vattnet.

För vem: Alla är välkomna! Vi har flytvästar och räddningsvästar för alla åldrar till utlåning.

Anmälan: shanti.wittmar@ uppsala.se (begränsat antal platser)

Arrangör: Uppsala naturskola och Hammarskog naturreservat

57. Vandra Upplandsleden etapp 1:0

När: Söndag 16 juni kl. 10–15

Var: Samling vid starten för Gula stigen och Upplandsleden, i korsningen mellan Ulleråkersvägen och Sjukhusvägen bakom Studenternas IP.

Busshållplats: Akademiska sjukhuset

Välkommen ut på en härlig försommarvandring! Är du ny i svensk natur och vill prova på att vandra och lära dig mer om vandringsleder i Uppsala? Då är det här vandringen för dig!

Längs med etapp 1:0 vandrar vi i fin natur från Studenternas idrottsplats till Sunnersta. Så här i början av sommaren är det mycket att titta på och vi njuter av vandringen i lugnt tempo.

Turen avslutas i Sunnersta, därifrån åker vi buss tillbaka till centrum (bussbiljett betalar var och en själv).

Tänk på: Ta med egen dryck och något att äta till lunch. Vi bjuder på fika!

Anmälan och info: sara.beckman@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-586 03 21

Arrangör: Biotopia, STF Uppsala, Upplandsstiftelsen

58. De vilda blommornas dag, Skohalvön

När: Söndag 16 juni kl. 10

Var: Samling på parkeringen vid Häggeby kyrka

Busshållplats: Häggebylundsvägen

Botanikerna Mora Aronsson och Thommy Åkerberg bjuder in till en guidning bland blommor vid Stora och Lilla Gräskärret på Skohalvön. Kläder efter väder. Kontaktperson: Thommy Åkerberg 018-34 04 65.

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening, Upplands botaniska förening och Studieförbundet

59. De vilda blommornas dag vid Hjälstaviken

När: Söndag 16 juni kl. 10–14

Var: Hjälstavikens naturreservat, samling på parkeringen vid Skönsberg i norra delen av reservatet.

Vi vandrar över till Stora backen för att titta på naturbertrsmarkens fantastiska flora. Under dagen hoppas vi få se kattfot, toppjungfrulin, solvända och mycket annat. Emil V Nilsson, biolog och redaktör för Svensk Botansk Tidskrift kommer att guida och visa sin bok "Rävbacken". Ni får höra om olika växter och ängs- och hagmarkernas djupa historia. Ta gärna med fika!

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

60. Upplev naturen och gölgradorna på Örskär

När: Söndag 16 juni kl. 10.40–15 eller 17

Var: Örskär, samling vid hamnen i Örskärs sund

Kom och lyssna på den ovanliga gölgradan ute på ön Örskär i norduppland!

Vid vackert väder spelar den högt i kärren på ön. En guide från Biotopia finns på plats för att svara på frågor. I juni står också flera orkidéer i blom längs vägen till fyren och ön har ett rikt fågelliv. Medtag egen matsäck, eller beställ skärgårdslunch vid fyren.

Aktiviteten kräver en viss rörlighet, t.ex. att kunna ta 4-5 steg på en stege i och ur båten och 1,5 km vandring på skogsstigar till fyren.

Kostnad: Båtbiljett T&R norra Gräsö/Örskärsund till Örskär, 200 kr för vuxna och 95 kr för barn (2–15 år). Det finns även möjlighet att beställa lunch och fyrguidning, 429 kr för vuxna (inklusive båtresan), 180 kr för barn.

Anmälan: Anmäl till boka@orskarsfyr.se, senast 14/6. Uppge "Grodtur" vid bokning. Bokningen är giltig när vi har bekräftat platstillgång.

Arrangör: Örskärs fyr och Biotopia

61. Ätliga växter i Årike-Fyris

När: Onsdag 19 juni kl. 16

Var: Sunnerstabacken

Busshållplats: Sunnerstagropen, samling på parkeringen

Kan vi hitta några ätbara vilda växter i Årike fyris? Vi promenerar runt i området och lär oss mer om vad man kan äta i naturen. I slutet av aktiviteten äter vi egen medhavd fika, samtalar och delar med oss av tips och recept.

Aktiviteten är gratis och riktar sig till naturnyfika vuxna och ungdomar.

Anmälan: biotopia@uppsala.se eller 018-727 63 70, antalet platser är begränsat.

Arrangör: Biotopia

62. Camping for dummies

När: Fredag 28 juni kl. 15 – lördag 29 juni kl. 11

Var: Hammarskogs naturreservat, samling på parkeringen vid herrgården

Busshållplats: Hammarskogs vägskaal, knappt 1 km från herrgården

Här är ett evenemang för alla som är sugna på att komma ut och campa, men vill börja testa under säkra förhållanden.

Under ett campingdygn kommer vi att:

- Titta på några campingkök och olika tält och hur och var vi sätter upp dem. Ta gärna med eget tält eller kök om du har och vill testa!
- Prata om förslag på bra och praktisk mat när man är på tur.
- Titta på en lämplig packning – vad bör man ha med sig, oavsett om man vandrar, paddlar eller cyklar?
- Fundera över säkerhet – vad är viktigt att tänka på om olyckan skulle vara framme?

Vi har en större kåta uppställd vid vår tältplats. Vid kraftigt regn, har vi möjlighet att samlas, laga våra måltider och förvara packning där. Ta med egen mat.

Anmälan och frågor: shanti.wittmar@uppsala.se

Arrangör: Uppsala naturskola

63. Ängsslätter vid Lillåker

När: Söndag 30 jun i kl. 11

Var: Arnöhuvud naturreservat på Skohalvön, samling på parkeringen

För att gynna den sällsynta blomman korskovall som växer på en äng vid Lillåker i Arnöhuvuds naturreservat så anordnas slätter för att ta bort växtlighet som hotar att kväva korskovallbeståndet. Ta gärna med lie och räfsa (om du har) samt fika. Liar finns att låna.

Kontaktperson: Håkan Nihlman 073-800 55 53

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening och Studieförbundet

64. Svantes blomstervandring

När: Söndag 2 juli kl. 19

Var: Samling på pendelparkeringen i Skärplinge för samåkning.

Busshållplats: Skärplinge bussterminal

Enligt tradition tar Svante von Strokirch med oss ut i naturen för att visa och berätta om våra blommor och andra växter på en för dagen lämplig plats. Vi samåker ut i naturen. Ta med eget fika.

Kontakt: Svante von Strokirch 0294-100 24

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

65. Grön promenad till Ängby

När: Tisdag 4 juli kl. 13-15

Var: Knivsta, samling vid stora linden vid stationstrappan, på östra sidan av järnvägen

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Häng med på en skön, grön promenad i Knivsta under ledning av kommunens parkingenjör Ann-Catrin Thor. Vi tar en promenad mot Ängby. Där besöker vi bland annat en av entréerna till vårt nya naturreservat Ängbyskogen och kikar även på planteringar och nya gröna planer i centrala Ängby.

Promenaden är tyvärr inte tillgänglig för rollator, rullstol eller barnvagn då vi kommer att gå en del i naturmark.

Anmälan: Nej

Arrangör: Park och naturenheten, Knivsta kommun

66. Blomstervandring på Mararna

När: Söndag 7 juli kl. 14

Var: Samling vid Thaikiosken i Gårdskär för samåkning till Mararna

Naturreservatet Mararna i Gårdskär är ett myrområde som domineras av rikkärr och barrskogsbevuxna moränholmar. Rikkärren har en intressant flora med bland annat många kalkälskande orkidéer. Gulyxne och flugblomster är exempel på arter som finns här.

Vandringen är lite svårgången med blöta partier. Ta med fika. Stövlar eller kängor behövs här.

Kontaktperson: Marie Kjerrman tel. 070-75 22 092 eller marie@kjerrman.se

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Älvkarleby

67. Ängsslätter på Rölundaåsen

När: Söndag 4 augusti kl. 11

Var: Rölundaåsen på Skohalvön. Samling vid slätterängen, vägvisning finns från Häggeby kyrka

För att gynna den klassiska ängsfloran i vårt odlingslandskap så anordnas traditionell slätter på en liten äng invid Rölundaåsen. Ta gärna med lie och räfsa (om du har), arbetshandskar samt fika.

Kontaktperson: Håkan Nihlman 073-800 55 53

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening, Häggeby Skol- och Bygdegårdsmuseum och Studieförbundet

68. Hjälp oss rädda rylbeståndet i Håbo

När: Lördag 10 augusti kl. 10

Var: Samling för samåkning vid den övre vändplanen vid Bålsta station, bakom stationen

Busshållplats/tågstation: Bålsta station

Vi besöker några växtplatser i kommunen för att inventera ljungväxten ryl för att undersöka om beståndet ökar eller minskar. Om minskningen varit alltför kraftig så kommer vi att initiera åtgärder i form av röjning, grässlätter etc.

Kontaktperson: Thommy Åkerberg 018-34 04 65

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening och Studieförbundet

69. Samla skogens vilda – familjeaktivitet

När: Lördag 17 augusti kl. 10–14

Var: Stadsskogen, Uppsala. Samling vid Valltjärn.

Busshållplats: Sommarro

Tänk att det finns så mycket i naturen att äta – både för oss människor och för skogens djur. Följ med till Stadsskogen och upptäck naturens vilda skaffer! Vi tar reda på vad djuren gillar att äta och går på upptäcktsfärd efter saker som vi själva kan smaka på. Sedan samlas vi runt elden och ser om vi kan baka något av det vi hittat – kanske en blåbärspaj? Du kan också ta dig an utmaningarna: Hitta alla arter i Biotopias vilda krysslista eller Smaka på något från naturen som du inte ätit förut.

Under dagen finns även möjlighet att följa med på en kortare guidad tur om skogens frön, välkommen!

Anmälan: Anmäl dig till biotopia@ uppsala.se för att vara säker på att få ingredienser till bakning vid elden. För övriga aktiviteter är det drop-in.

Arrangör: Biotopia

70. Fladdermusguidning, Dyarna

När: Lördag 17 augusti kl. 21.30–23

Var: Dyarna, Enköping. Samling på parkeringen intill Nyängsvägen, vid småbåtshamnen

Busshållplats: Enavallen

Vi går en slinga och lyssnar efter fladdermöss med hjälp av ultraljudsdetektor. Guidar gör Nike Nylander. Obs! Utflykten ställs in vid kraftigt regn/bläst.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

71. Vandring i Storskogen

När: Lördag 24 augusti kl. 10–12 eller 10–15

Var: Gånsta, Enköping. Samling vid Gånstaspåret/elljusspåret start vid Gånstagården.

Busshållplats: Solgatan, 500 m från Gånstagården

Utflykt till Storskogen kl. 10–12, eller till kl. 15 för de som vill göra en längre tur. Anders Lindholm, kommunekolog i Enköpings kommun visar och berättar.

Vi går Upplandsleden/motionsspåret till Storskogen där vi fokuserar på den gamla skogen, nyckelbiotopen i norra delen av Storskogen. Vädret veckorna innan avgör om det börjat dyka upp marksvampar. Ta med matsäck/fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

72. Stadsskogens dag

När: Söndag 25 augusti kl. 11–15

Var: Stadsskogens naturreservat, Uppsala

Busshållplats: Sommarro

Välkommen till Stadsskogens dag där vi tillsammans med olika föreningar bjuder in till natur- och friluftaktiviteter för stora och små.

Kom och upptäck Stadsskogens träd, insekter och svampar. Utställarna längs marknadsgatan har mycket att berätta om. Det blir även musikunderhållning vid vattentornet, försäljning av kolbullar och annan spännande mat samt många fler aktiviteter för alla åldrar.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala kommun

73. Världens utemat – smakprov från olika länder

När: Söndag 1 september kl. 11–14

Var: Eldstäderna i Sunnerstagropen i Sunnerstaåsens friluftsområde, Uppsala.

Busshållplats: Sunnerstabacken

Välkomna att provsmaka utemat från olika länder. Vad sägs om marockanskt myntate, eritreansk ktchafft eller några av våra svenska utematsfavoriter? Provsma och njut av en härlig dag ute tillsammans! Ta med egen tallrik, bestick och mugg.

Anmälan och info: sara.beckman@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070-586 03 21

Arrangör: Biotopia, STF Uppsala, Upplandsstiftelsen

HÅLL KOLL PÅ ÄNDRINGAR I PROGRAMMET!

Saker händer och programpunkter tillkommer. Ta gärna en titt i Biotopias kalender där vi uppdaterar informationen om det sker förändringar: www.biotopia.nu/kalender

74. Prova på klättring vid Dalkarlskärret

När: Lördag 7 september kl. 9.30–12 eller 12–14.30

Var: Dalkarlskärret i Hammarskog, Uppsala. Följ snitsling från parkeringen, 15–20 min promenad.

Busshållplats: Vreta västra, 1 km från Dalkarlskärret. Testa på att klättra med topprep utomhus. Vid Dalkarlskärret finns leder både för nybörjare och avancerade klättrare.

Uppsala Klätterklubb ställer upp med instruktör och utrustning, Naturskolan bjuder på enkelt fika. Du tar med dig oömma kläder och skor för själva klättringen, gärna ett par gymnastiskor som sitter tätt och bra på fötterna. (Klätterskor finns att låna, men om din storlek skulle saknas eller vara utlånad behöver du ett alternativ.) Ta med extra fika om du behöver.

Tillgänglighet: Platsen går att nå med rullstol och barnvagn via en annan väg. Mejla för anvisning om det behövs. Observera dock att handikappanpassad toalett ej finns vid klätterklippan.

Anmälan och frågor: shanti.wittmar@uppsala.se
Begränsat antal platser! Ange i anmälan vilken av tiderna du vill klättra samt ålder på eventuellt medföljande barn. Observera att aktiviteten kan ställas in vid regn. Det meddelas då via mejl till de som anmält sig, senast samma morgon.

Arrangör: Uppsala naturskola, Uppsala klätterklubb

75. Svamputflykt till Fjällnora och Kolarkojan

När: Lördag 7 september kl. 10–14

Var: Fjällnora naturreservat, Uppsala. Samling vid parkeringen

Välkommen på svampvandring genom naturreservatet Fjällnora och till Kolarkojan, ett av Uppsala kommuns Smultronställen. Guidar oss genom skogen gör svampkonsulenten Björn Bråvander som berättar om de vanliga och ovanliga svampar vi hittar längs vägen. Aktiviteten är för stora och små som vill vara med på en skogsutflykt med svampen i fokus.

Vandringen går längs stigar i området, med avstickare ut i skogen. Under vägen stannar vi vid en grillplats, för att pausa och göra upp en eld. Ta gärna med fika eller något att grilla.

Vi går totalt ca 3 km med start och stopp vid Fjällnoras parkering. Ta gärna med en korg att samla dina svampfynd i.

Anmälan: OBS! Obligatorisk anmälan till biotopia@uppsala.se eller 018-727 63 70. Begränsat antal platser.

Arrangör: Biotopia

76. Trankväll vid Hjälstaviken

När: Tisdag 10 september kl. 18

Var: Hjälstavikens naturreservat, samling på parkeringen vid Hårby (fågeltornsparkeringen) mellan Ekolsund och Hjalsta

Följ med på en kvällstur med ornitologen Pekka Westin som guide. Stanna gärna till efter kl. 20 eftersom många tranor anländer sent.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping och Naturskyddsföreningen Håbo

77. Vandring Marma till Älvkarleby

När: Lördag 14 september kl. 10.15

Var: Samling vid parkeringen intill Marmafjärden i Marma

Busshållplats/tågstation: Marma station, 500 m från samlingsplatsen

Friluftsförbundet bjuder in till en vandring idag på vandringens dag! Vandringen startar i Marma och avslutas vid Laxön i Älvkarleby. Vi går över lättgångna sandiga marker, förbi ett naturreservat och till största delen på jämn skogsstig längs Dalälven. Framme i Älvkarleby kommer vi via broar ut till Laxön. Tag med fika till två tillfällen. Svårighetsgrad: Medel

Frågor: Heidur Gisladdottir 070-609 39 80

Anmälan: Nej

Arrangör: Friluftsförbundet Skutskär-Älvkarleby och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

78. Geologivandring på Salstaleden

När: 14 september kl. 10

Var: Samling 10.15 vid Skyttorps tågstation, på östra sidan av järnvägen.

Tågstation: Skyttorp

Den 14 september firas både vandringens- och geologins dag. Följ med på en guidning och hör om åsen som kom ur isen.

Vi vandrar Salastaleden från Skyttorp till Salsta slott. Kvartärgeologen Karin Grånäs hjälper oss tolka spåren från istiden. Karin är också initiativtagare till hela leden, tillsammans med Åstråkens turismförening.

Möjlighet finns att stanna till på Salsta slott eller att vandra vidare på egen hand till Vattholma station där leden slutar. Totalt 7 km vandring.

Anmälan: info@upplandsstiftelsen.se, senast 7/9

Arrangör: Upplandsstiftelsen och Uppsala kommun

79. Svamputflykt

När: Söndag 15 september kl. 10–13.30

Var: Ottarsborgs idrottsplats, Vendel

Vi beger oss ut i Vendelskogen och plockar det vi ser och avslutar med en svampställning på plats. Ta med svampkorg, matsäck, stövlar.

Aktiviteten ställs in vid kraftigt regn.

Kontakt: inger.lindgren.tierp@gmail.com, tel. 072-712 89 10

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

80. Natursnokarna

När: Söndag 15 september kl. 10.30–12

Var: Tegelsmoraleneden, samling vid Örbyhus station

Busshållplats/Tågstation: Örbyhus station

Natursnokarna är Naturskyddsföreningens familjeverksamhet för barn 0–10 år i vuxens sällskap. Vi upptäcker naturen tillsammans. Det är viktigt att få lära sig upptäcka naturen som barn.

Idag tittar vi på mossor och lavar, pratar om allemansrätten, gör pinnbröd och grillar marshmallows. Ta med matsäck och ta på kläder efter väder.

Kontakt: Julia Holmedal Jonsson: 073-094 74 07

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

81. Äppelfest på Eda lägergård

När: Söndag 15 september kl. 11–15

Var: Eda lägergård

Eda lägergårds årliga äppelfest är en dag i äpplets tecken. I år firar vi 10-årsjubileum! Besök vår äppelutställning, få dina äpplen sortbestämda samt få råd om beskärning och skötsel av fruktträd. Du kan gå en tipsrunda eller tova ett ulläpple med Naturskolan.

Passa på att handla varor från lokala matproducenter och hantverkare och prata mer med natur- och friluftsföreningar från trakten. Varför inte testa på att paddla kanot, vandra, ta ett dopp vid badplatsen, en kähphäst-tur eller en fika på caféet. För utförligt program: www.edalagergard.se.

Anmälan: Nej

Arrangör: Eda lägergård, Charlottenlunds musterier och Knivsta kommun

82. Nyfiken på svampar

När: Lördag 21 september kl. 9.15–12.15

Var: Hammarskogs naturreservat, Uppsala. Samling vid entrén till Hammarskogs herrgård

Busshållplats: Hammarskogs vägskäl, knappt 1 km från herrgården.

Denna dag dyker vi in i svamparnas värld. Svamparna finns överallt, de är livsviktiga för oss – och ibland farliga. Och de kan se ut på massor av olika sätt!

Hur ska vi närma oss denna enorma mångfald? Och kanske dessutom veta vilka svampar som passar att lägga i stekpannan? Naturpedagogen Johan Lindell från Upplandsstiftelsen och svampplockarentusasten Shanti från Naturskolan leder en utflykt, där alla kan få med sig något hem – i form av kunskap om svampar och kanske även något att lägga i korgen.

Ta gärna med en egen korg, svampkniv och en liten borste eller pensel. Naturskolan bjuder på enkelt fika.

Anmälan: shanti.wittmar@ uppsala.se

Arrangör: Uppsala naturskola, Upplandsstiftelsen

HITTA TILL AKTIVITETERNA

I Biotopias kalender finns kartlänkar till samlingsplatserna för alla aktiviteter.

Gå in på www.biotopia.nu/kalender och klicka på texten vid platsmarkören.

83. I Linnés fotspår längs Vaksalavandringen

När: Söndag 22 september kl. 9–ca 13
Var: Linnéstigen Vaksalavandringen. Samling vid Uppsala centralstation, läge C3
Busshållplats: Törnby

På sin tid var Linné otroligt populär som inspiratör ute i naturen. Det vill vi hylla med en guidning längs en av hans klassiska exkursionsstråk, Linnéstigen Vaksalavandringen. Naturguide Lisel Hamring berättar om de växter vi ser idag, vilka som fanns på Linnés tid och vad han använde dem till. Vi startar i slutet av stigen, vid Törnby, och går mot Jälla, 7,7 km.

Vi samlas vid Uppsala Centralstation kl. 9:00 för gemensam bussresa till starten av vandringen. För den som vill finns också möjlighet att fortsätta längs stigen från Jälla på egen hand. Ta med matsäck!

Anmälan: info@biotopia.nu, eller 018-727 63 70
Arrangör: Biotopia

84. Flyttfåglar vid Ledskär

När: Söndag 22 september kl. 10–13
Var: Ledskär, Skärplinge. Samling vid Ledskärs hamn.
Busshållplats: Ledskär, 1,5 km från hamnen
Följ med på en utflykt där vi skådar flyttfåglar och berättar om Ledskär.

Kontakt: inger.lindgren.tierp@gmail.com,
tel, 072-712 89 10

Anmälan: Nej
Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp och Naturskyddsföreningen Älvkarleby

85. Tillgänglig utflykt – Höstvandring i Hammarskog

När: Tisdag 24 september kl. 13–15
Var: Hammarskogs naturreservat, Uppsala. Samling vid Hammarskogs herrgård
Busshållplats: Hammarskogs herrgård
Följ med ut på en rullvänlig höstvandring längs med spången i Hammarskog!

Vi utgår från Hammarskogs herrgård och följer Dalbyviksspången fram till badplatsen. Tillsammans upptäcker vi höstnaturen – kanske får vi se någon flyttfågel som rastar i området! Utflykten avslutas med en gemensam fikastund där arrangörerna bjuder på fika.

Tillgänglighet: Turen går på rullvänligt underlag från herrgården till badplatsen. Det finns toalett på herrgården och tillgänglig torrtoalett vid badplatsen.

Anmälan: Anmälan till Upplandsstiftelsen, se länk till anmälningsformulär på biotopia.nu/kalender

Kontakt: Eva.arnemo@upplandsstiftelsen.se eller tel. 070- 611 60 48

Arrangör: Upplandsstiftelsen

86. Eldning och matlagning i naturen

När: Lördag 5 oktober kl. 10.30–13
Var: Skogshyddan i Hammarskogs naturreservat, Uppsala. Följ skyltning/snittsling från parkeringen.
Busshållplats: Skogshyddan

Denna dag testar vi att leka med elden, fast givetvis på ett säkert sätt! Vi provar olika sätt att göra upp eld och pratar om var, hur och när man får göra upp en eld i naturen. För att illustrera det, ger vi oss ut i skogen och eldar, istället för att vara vid en iordningställd grillplats. Vad gör vi om vi inte har med oss ved ut – vad fungerar att elda och hur hittar vi någorlunda torrt material i skogen en regnig dag?

När en stadig brasa brinner, gör vi en enkel lunch över elden, med bröd, vegetarisk soppa och även en liten efterrätt.

Vi avslutar med att städa av platsen och dölja spåren efter oss, allt enligt allemansrätten förstås.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

87. Fiskdag vid Nerhammaren i Hargs bruk

När: Fredag 11 oktober kl. 16–17.30
Var: Nerhammaren, Hargs bruk

Vad döljer sig under ytan? Häng med oss längs vattenet i Hargsån så tar vi reda på det. Det blir fika och prat om fisk och vattenmiljöer. Om vi har tur hittar vi spännande och sällsynta fiskarter med lite udda utseende.

Program:

- Se spännande arter som döljer sig under ytan.
- Följ med på en kort vandring och se vad som gjorts för att gynna fisken i ån.
- Vattenåtgärdernas betydelse för kusten utanför.
- Titta på fascinerande småkryp i vattnet
- Vi bjuder på fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Biotopia och Östhammars kommun

88. Fågelholkar – höstkoll och nybyggen

När: Lördag 26 oktober kl. 9.15–12

Var: Uppsala naturskola i Hammarskog

Busshållplats: Hammarskogs vägskäl, ca 1 km från naturskolan

Att sätta upp fågelholkar i sin trädgård och omgivning är ett trivsamt sätt att hjälpa bostadssökande fåglar och dessutom kunna följa dem på nära håll. Tillsammans med fågelholksveteranen Lasse Fröjdlund gör vi en höstgenomgång av de holkar som sitter uppe runt Naturskolan i Hammarskog. Hur ser det ut inuti holken efter att fåglarna häckat klart och flyttat ut? Hur vet man vilken fågel som har bott här? Hur ska man tänka om man vill sätta upp holkar, hur ska de se ut, när och var ska de sättas upp?

Den som vill kan också sätta ihop en egen holkbyggsats att ta hem (till självkostnadspris). Är det kallt eller regnigt, bygger vi holkarna i vårt rymliga garage.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

89. Brasmys vid Östbergstorpet

När: Lördag 2 november kl. 9.30–12

Var: Östbergstorpet i Hammarskog, Uppsala.

Välkommen ut till Hammarskog på självaste Alla helgons dag! Vid Östbergstorpet ordnas brasmys, med brödbak, kaffekok och varm saft. Vi har kubbspel på plats, liksom ett par intensiva rörelselekar som man blir riktigt varm av – bra för den som kanske blivit lite frusen under fikaten. Ta gärna med något att grilla.

Tillgänglighet: Platsen är tillgänglig med rullstol och barnvagn. Ett handikappanpassat utedass finns på platsen. Från parkeringen är det 1 km promenad längs tillgänglighetsanpassad stig.

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

90. Vintermys vid Fläktanstugan

När: Lördag 30 november kl. 10–14

Var: Fläktanstugan i Norra Lunsens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Nyby

Följ med på en vandring med vintermys vid Fläktanstugan i Lunsen.

Vi går tillsammans stigen fram till Fläktanstugan, en vandring på ca 1 km. Under vandringen stannar vi och tittar på spår vi ser från djuren som finns i skogen, det finns ju många olika sorters spår att spana efter. Framme vid stugan blir det mys vid elden så ta gärna med fika eller något att grilla. Det kommer även finnas aktiviteter ni kan göra som handlar om naturen på vintern. Vid ca kl. 13.30 avslutar vi elden och rör oss tillbaka mot parkeringen.

Anmälan: biotopia@uppsala.se eller 018-727 63 70

Arrangör: Biotopia

91. Braskväll med glöggmingel – Vi skingrar mörkret

När: Lördag 21 december kl. 17.30–19

Var: Raststugan intill herrgården i Hammarskogs naturreservat, Uppsala.

Busshållplats: Hammarskogs vägskäl, knappt 1 km från herrgården.

Natten mellan 21-22 december är årets längsta natt. På kvällen 21 december hjälper vi till att skingra mörkret och kylan med en braskväll intill raststugan vid Hammarskogs herrgård. Naturskolan ordnar brasa, eldkorgar och marschaller för att lysa upp. Vi bjuder på varm glögg eller saft, pinnbröd och saffranskrabbeler bakade över elden. Ta med en ficklampa och gå reflexbingo i herrgårdsparken!

Anmälan: Nej

Arrangör: Uppsala naturskola

Programmet ges ut av Upplandsstiftelsen, Länsstyrelsen och Biotopia. Parterna står för samordning, tryck och distribution.

På www.naturkartan.se/uppsalalan hittar du alla utflykter, och information om naturreservat, smultronställen och friluftsområden i länet. Naturkartan finns även som app.

Tack till alla som bidrar med aktiviteter till programmet!

Biotopia

Telefon: 018-727 63 70

Mail: biotopia@uppsala.se

**Öppettider: Tis–fre 9–17, lör–sön
och skollov 11–17**

www.biotopia.nu